

یکی از شیوه‌های مراقبت‌های ویژه نوزادان نارس مراقبت به شیوه کانگروئی یا آغوشی است. چون بهترین مکان برای مراقبت از نوزاد نارس آغوش مادر است.

مراقبت آغوشی چیست؟

یک روش طبیعی است که نوزاد به طور برهنه و عمودی بر روی سینه مادر و در تماس با پوست مادر قرار می‌گیرد. مراقبت آغوشی دو نوع است:

- مداوم: که نوزاد به صورت 24 ساعته بر روی سینه مادر قرار می‌گیرد.

- متناوب: که نوزاد بر روی سینه مادر و داخل انکوباتور مراقبت می‌شود که به صورت چندبار در روز و هربار حداقل یک ساعت طول می‌کشد.

مراقبت آغوشی چه مزایایی دارد؟

- تغذیه انحصاری با شیر مادر و در نتیجه افزایش شیر مادر
- بهبود رشد و کنترل متابولیسم نوزاد
- بهبود وضعیت روحی و روانی مادر و نوزاد
- افزایش طول و تعمیق خواب نوزاد

- کاهش استفراغ و مشکلات تنفسی و عفونت
- تاثیر مثبت بر حواس پنجگانه کودک
- کاهش مرگ و میر نوزادان
- ایجاد کودکانی آرام تر با شخصیت متعادل‌تر.

چه اقداماتی باید قبل از مراقبت آغوشی صورت گیرد؟

- ابتدا باید مکانی راحت برای مادر فراهم شود.
- مادر باید از آرامش کامل برخوردار باشد.
- دمای اتاق 21 الی 24 درجه سانتیگراد باشد.
- مادر لباس مناسب و راحت بپوشد.
- صندلی و زیرپایی مناسب فراهم شود.
- آمادگی شخصی مثل تخلیه مثانه را انجام دهد.
- مادر خوب غذا خورده باشد.
- همچنین به حریم خصوصی مادر احترام گذاشته شود.

مراقبت آغوشی چگونه انجام می‌شود؟

- مادر در هنگام مراقبت آغوشی بلوز و سینه بند خود را درآورده، لباس مخصوص بر تن می‌کند.

- تمام لباسهای نوزاد خارج شود . اما بهتر است کلاه و جوراب نوزاد برتن بماند.
- مادر، نوزاد را برداشته و با احتیاط بر روی صندلی بنشیند و نوزاد را در حالیکه یک دست در پشت گردن و شانه قرار دارد نگه دارد.
- فک تحتانی نوزاد را به آرامی با انگشت شصت نگه دارد تا از سرخوردن نوزاد و بسته شدن راه تنفسش جلوگیری شود. دست دیگر را زیر باسن قرار داده و نوزاد را وسط پستانهای خود و به صورت عمودی قرار دهد.
- مادر نوزاد را روی سینه قرار می‌دهد بطوری که قفسه سینه و سر نوزاد روی سینه مادر قرار گیرد و سطح شکمی او در تماس با سطح شکمی مادر باشد. سر به یک طرف برگردانده شود تا به راحتی نفس بکشد. صاف بودن گردن نوزاد باعث بازماندن راه هوایی می‌شود و امکان تماس چشمی نوزاد با مادر را فراهم می‌کند. سعی شود از خم شدن و افتادن سر به جلو خودداری شود. ران‌ها بهتر است خم، دور از بدن و شکلی مانند پاهای قورباغه به خود بگیرد.

مراقبت آغوشی در چه مدت زمانی باید انجام شود؟

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

بیمارستان ولیعصر اقلید

مراقبت آغوشی

منابع: کتاب بسته خدمتی مراقبت آغوشی مادر و نوزاد

سال 1391 دکتر محمد حیدرزاده و همکاران

تهیه کننده: بخش نوزادان

سال تدوین: 1404

بازنگری: تابستان 1404

کد سند: PE/P-PH/121/2

اولین مراقبت 30 الی 60 دقیقه و یکبار در روز و بتدریج به یک الی 3 ساعت و حداقل سه بار در روز افزایش می‌یابد. نوزاد در حین مراقبت باید دور از تغییرات شدید یا ناگهانی جریان هوا قرار گیرد. دربهایی که ناگهان باز می‌شوند می‌توانند حجم زیادی از هوای گرم یا سرد را واردکنند. زمان خاتمه را خود نوزاد تعیین می‌کند. رسیدن نوزاد به وزن 2500 گرم یا بیشتر یا زمانی که نوزاد در حین مراقبت زیاد تکان می‌خورد و بیقراری می‌کند و تلاش می‌کند که اندامهای خود را از این حالت خارج نماید زمان اختتام مراقبت است.

■ قبل از شروع مراقبت میزان نور محیط ارزیابی شود و اگر لامپ پرنوری در نزدیکی وجود دارد حذف گردد. نور زیاد باعث اختلال در تکامل بینایی و سیستم عصبی نوزادان نارس می‌شود. همچنین سر و صدای بلند برای نوزادان نارس آزاردهنده است. روی نوزاد با یک پتو یا ملحفه پوشانده شود تا گرم بماند و بهتر است که مادر در تمام یکی از شیوه‌های مراقبت‌های ویژه نوزادان نارس مراقبت به شیوه کانگروئی یا آغوشی است. چون بهترین مکان برای مراقبت از نوزاد نارس آغوش مادر است. در طی مراقبت آغوشی مادر می‌تواند سطح پستی بدن نوزاد را ماساژ دهد. با توجه به اینکه قسمت شکمی بدن نوزاد در تماس با پوست مادر است، این امر می‌تواند جایگزین مناسبی برای ماساژ نوزاد باشد و ماساژ نوزاد نارس باید به صورت نوازش و لمس پوستی بسیار ملایم باشد در غیر اینصورت برای نوزاد استرس‌آور است.